

SYLLABUS (Prvi ciklus studija)

Odsjek	Književnosti naroda Bosne i Hercegovine				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Srpska književnost prve polovine 20. vijeka				
Šifra/kod	FIL KBH 341	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	1.	Semestar	5.	NPP 2019/2020	
				Studijska godina	2025/2026. 2026/2027. 2027/2028.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Nenad Veličković			
	Kontakt podaci	Kabinet: 188 E-mail: nenad.velickovic@ff.unsa.ba Telefon:	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 10-12 Srijeda: 10-12 Četvrtak: 12-13	
Saradnik	Ime i prezime	Anes Osmić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 196 E-mail: anes.osmic@ff.unsa.ba Telefon:	Termin konsultacija	Utorak: 10-12 Srijeda: 16-18 Četvrtak 14-15	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; vježbe 2: predavanja 2; vježbe 2: Opterećenje (100 sati, 4 ECTS): 37 sati čitanja i pripreme 43 sati predavanja i vježbi 20 sati priprema prezentacije i konsultacije, izrada seminarskog rada				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru predavanja i vježbi predstavice se najvažnije tendencije srpske književnosti unutar jugoslavenskog konteksta, najvažniji književni pokreti i njihovi predstavnici u prvoj polovini 20. vijeka.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa tokovima, pravcima, tendencijama i književnim idejama u okviru srpske književnosti Prve polovine 20. vijeka, kao i sa glavnim predstavnicima simbolističkog, parnasovskog, avangardno-ekspresionističkog usmjerenja i tzv. socijalne literature.				
Ishodi učenja	Studenti(ce) će razumjeti istorijske, socijalne i poetičke okolnosti koje su uticale na pojavu u okviru semestra analiziranih tekstova, biće u stanju prepoznati glavne poetičke odlike pravaca i pojedinih opusa. Također, kritički će ocijeniti domete analiziranih tekstova i njihov značaj danas.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	<p>Predstavljanje silabusa, dogovor o načinu rada. Kalendar rada.</p> <p>Srpska književnost u jugoslavenskom kontekstu. Glavne teze knjige <i>Istorija Jugoslavije 20. veka.</i></p> <p>Vježbe: Uvodna poglavlja knjige Istorija jugoslavije u XX veku. Sadržaj i teze.</p>
2.	<p>Uloga Jovana Skerlića i Bogdana Popovića. Književnost pred Prvi svjetski rat.</p> <p>Analiza Skerličevih članaka/kritika o pričama I. Sekulić i poeziji V.P. Disa.</p>
3.	<p>Mostarski književni krug. Srpska književnost u bh. kontekstu</p> <p>Tradicija i modernost u opusu Alekse Šantića. Zbornik <i>Slovo o Šantiću.</i> Kolumne Save Skarića. Popovićeve primjedbe i njihov uticaj na dalji Šantićev razvoj.</p> <p>Vježbe: Analiza Popovićevih ocjena poezije A. Šantića.</p>
4.	<p>Modernizam u srpskoj književnosti.</p> <p>Poezija Jovana Dučića, Vladislava Petkovića Disa, Milana Rakića, Momčila Nastasijevića, Sime Pandurovića <i>Poezija u izboru.</i> Matoš i Konstantinović o Dučiću.</p> <p>Vježbe: Analiza pjesama J. Dučića iz različitih perioda/ciklusa.</p>
5.	<p>Žene na margini kanona: Isidora Sekulić i Jelena Dimitrijević</p> <p><i>Kronika palanačkog groblja, Njegošu, knjiga duboke odanosti, Nove, Pisma iz Norveške.</i></p> <p>Vježbe: Priča <i>Bure</i>, interpretacija u čitanci <i>Svezame, otvori se.</i></p>
6.	<p>Lirski realisti: Bora Stanković, Ivo Ćipiko</p> <p>Interpretacija proznog djela u praksi: tema i ideja <i>Nečiste krvi.</i> Socijalni antagonizmi u <i>Paucima.</i></p> <p>Vježbe: Erotika u <i>Nečistoj krvi.</i></p>
7.	<p>Lirski realisti: Petar Kočić</p> <p>Socijalno i nacionalno u <i>Jazavcu pred sudom.</i> Kočićev književno-politički angažman.</p> <p>Vježbe: Priprema za ispit. Kviz.</p>
8.	<p>Polusemestralna provjera znanja studenata. Krajnji rok za prijavu seminarskog rada</p>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta Drugi polusemestar	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
9.	<p>Proza Branislava Nušića <i>Autobiografija, Ramazanske večeri.</i> Nušićeva djela u nastavi za osnovnu školu. Interpretacija i definisanje mogućih ishoda. Vježbe: Drame iz školskih lektira. <i>Ožalošćena porodica, Sumnjivo lice, Gospođa ministarska i Narodni poslanik.</i></p>
10.	<p>Književnost nakon 1. svjetskog rata Ekspresionizam Miloša Crnjanskog. Interpretacija romana M. Crnjanskog <i>Dnevnik o Čarnojeviću</i> i zbirke <i>Lirika Itake.</i> Vježbe: Stilske sličnosti u poeziji i prozi M. Crnjanskog: karakteristike <i>sumatraizma.</i></p>
11.	<p>Književnost nakon 1. svjetskog rata B. Ćosić <i>Pokošeno polje</i> i R. Petrović <i>Dan šesti.</i> Dijete kao fokalizator u ratnim narativima. Odlomci iz romana. Aktualnost romana <i>Pokošeno polje.</i> Ratno profiterstvo kao tema. Vježbe: Interpretacija romana <i>Pokošeno polje.</i> Kompozicija i ideja.</p>
12.	<p>Nadrealizam u srpskoj književnosti Podsvijest i stvaranje. Kolektivno stvaralaštvo. Političke konotacije nadrealizma; Sukob na književnoj ljevici. K. Popović, <i>Ratni ciljevi dijalektičkog antibarbarusa,</i> analiza argumenata. Vježbe: Manifest nadrealizma. O. Davičo, <i>Detinjstvo.</i> Analiza i interpretacija.</p>
13.	<p>Pokret socijalne literature Angažaman u književnosti. Idejna osnova pisaca <i>pokreta.</i> Vježbe: Branko Ćopić <i>Nasradin hodža u Bosni,</i> interpretacija zbirke.</p>
14.	<p>Pripovijetke Ive Andrića Uticaji Mataulja i Ćorovića na Andrićevu pripovjetku. Osobine pripovijedanja, teme i ideje. Analiza zbirke <i>Pripovetke</i> iz 1924. godine. Vježbe: Analiza ciklusa <i>Deca.</i></p>
15.	<p>Eseji Ive Andrića Jugoslavenstvo u člancima o Njegošu i Vuku Karadžiću. Vježbe:</p>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17-18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Kontinuirano tokom semestra, na osnovu sakupljenih bodova; bodovi se dobijaju za redovno prisustvovanje nastavi, za polusemestralne ispite ili za završni pismeni ispit i za seminarski rad ili drugi vid samostalnog istraživačkog rada.</p> <p>Prijedlozi tema za seminarske radove: Pripovjetke Veljka Petrovića <i>Moderna drama</i> Radovana Vučkovića <i>Nadgramatika</i> Stanislava Vinavera Književna kritika Dimitrija Mitrinovića <i>Devojka za sve</i> Milke Žicine <i>Zanosi i prkosi Laze Kostića</i> Stanislava Vinavera</p> <p>Prijedlozi tema za prezentacije Razvoj srpske moderne poezije od Šantića do Crnjanskog Kako iste pjesničke motive (domovina, jesen) vide različiti pjesnici srpske moderne?</p>
---	--

Praćenje rada studenta/studentica se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivno učešće na časovima vježbi	(10x3) 30	50 (a)
2.	Prezentacija ili moderiranje rasprave	20	
3.	Seminarski rad ili dnevnički čitanja	50	50 (b)
4.	Pismeni Ispit	(5x10) 50	50
5.	"šuške"	10	10
Ukupno: 100 bodova			100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti(ce) postižu na sljedeći način:

Studenti(ce) biraju hoće li bodove sakupljati redovnim čitanjem i pripremanjem za časove vježbi, ili izradom seminarskog rada, prema priloženom uputstvu:

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Koncept seminarskog rada treba da prati sljedeću strukturu (i da konkretno naznači osnovno o svakoj od navedenih stavki):

1. Uvod:

a. tema (zašto je odabrana, koja pitanja/problemi unutar nje nisu rasvijetljeni, zašto bi i kome njihovo rasvijetljavanje moglo koristiti)

b. radna hipoteza (tvrdnja koja se dokazuje; definisana nakon promišljanja teme, na osnovu nepotpunog uvida u građu)

2. Razrada

a. termini i pojmovi (nije dovoljno navesti neko opšte mjesto iz teorije, nego treba ukratko objasniti šta su glavna stajališta pozvane teorije, kako se došlo do njih i zašto su baš ona odabrana kao najpodesniji alat)

b. građa (koja djela i zašto su baš ona dovoljan i pouzdan uzorak da se na njima izvede valjan i koristan zaključak)

c. prethodna znanja (ukratko i najvažnije: šta je ranije, npr. u kritici, rečeno o građi, a u vezi s temom)

d. analiza (originalni uvid u građu, čitanje, zapažanje, povezivanje, interpretacija)

e. dokazivanje teze, argumentacija (koherentno i dosljedno izvođenje zaključaka o analiziranoj građi)

x. tuđe misli, rečenice, stavovi (i uopšte sve što se preuzima od drugih treba biti označeno, uz uputu na izvor, vidi: http://hr.wikipedia.org/wiki/Citiranje_radova)

3. Zaključak

a. sažet opis rada (ukratko opisati strukturu rada, put kojim se došlo do zaključka)

b. rezultat rada (zaključak, tvrdnja koja je dokazana i koja daje uvjerljiv i prihvatljiv odgovor na u uvodu istaknuto pitanje/problem)

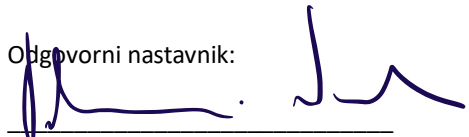
c. očekivani doprinos rada i moguća dalja istraživanja (istaknuti kome, kako i zašto rezultat rada može koristiti)

4. Popis korištenih knjiga i članaka

Literatura	<p>Obavezna</p> <p>Jovan Skerlić, <i>Pisci i knjige</i> (članci o autorima u izboru) Bogdan Popović, Predgovor <i>Antologiji novije srpske lirike (O pesmama A. Šantića)</i> Radomir Konstantinović, <i>Biće i jezik</i>, Beograd, Novi Sad 1983. (članci o autorima u izboru) Jovan Deretić, <i>Istorija srpske književnosti</i> Predrag Palavestra, <i>Istorija moderne srpske književnosti</i>, Beograd 1986. Mari-Žanin Čalić, <i>Istorija Jugoslavije u 20. veku</i>, Beograd, 2013.</p> <p>Djela u izboru u okviru opterećenja</p> <p>I. Andrić, <i>Pripovijetke, Njegoš kao tragični junak kosovske misli</i> M. Crnjanski <i>Dnevnik o Čarnojeviću, Lirika Itake</i>, B. Ćopić <i>Nasradin hodža u Bosni</i>, B. Ćosić <i>Pokošeno polje</i>, O. Davičo, <i>Hana, Detinjstvo</i> J. Dimitrijević, <i>Nove</i> Z. Dizdarević <i>Pripovijetke</i> J. Dučić, <i>Poezija u izboru</i> M. Đilas, <i>Legenda o Njegošu</i> P. Kočić, <i>Pripovijetke</i> M. Nastasijević, <i>Poezija u izboru</i> B. Nušić, <i>Ramazanske večeri, Autobiografija</i> V. Petković Dis, <i>Poezija u izboru</i> S. Pandurović, <i>Poezija u izboru</i> R. Petrović <i>Dan šesti</i> K. Popović, <i>Ratni ciljevi dijalektičkog antibarbarusa</i> M. Rakić, <i>Poezija u izboru</i> I. Sekulić, <i>Saputnici, Pisma iz Norveške, Kronika palanačkog groblja, Njegošu, knjiga duboke odanosti</i> S. Skarić, <i>Izabrana djela</i>, Sarajevo 1982. B. Stanković, <i>Nečista krv, Božji ljudi, Koštana</i> A. Šantić, <i>Poezija u izboru</i> S. Vinaver, <i>Pantologija, Ratni drugovi</i></p>
	<p>Fakultativna</p> <p><i>Srpska avangarda u periodici</i>, Zbornik radova, Beograd 1996. G. Tešić, <i>Zli volšebnici</i> D. Stojanović, <i>Kaldrma i asfalt</i>, Beograd 2009.</p>
Napomene	Na dodatnu literaturu studenti(ce) će se uputiti tokom predavanja. Iz ponuđene, odabiraće jedan dio, u skladu s predviđenim opterećenjem.

U Sarajevu, 10.9.2025.

Odgovorni nastavnik:

Nenad Veličković

SARADNIK

Anes Osmić

Bezondicakcija